

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Davčna preosnova.

I.

Tekom tega tedna se začne v poslanski zbornici generalna debata o davčni reformi. Pravosodni minister grof Schönborn, ki je nekaj časa v koalicijskem ministerstvu igral prvo ulogo, je pač zahteval, naj se prej dožene razprava o novem kazenskem zakonu, ali njegova želja ni obveljala. Razprava o kazenskem zakonu se pretrga — za kako dolgo, tega pač nihče ne ve — in na vrsto pride davčna reforma. Morda je to znak, da je v ministerstvu dobil v roko prvo vijolino minister Plener.

Naslednjim vrstam je namen, informovati slovensko občinstvo o obsegu in o cilju davčne preosnove, saj je nje veliki pomen za vse sloje prebivalstva jasen vsakomur, kdor zna misliti, saj čuti vsak posredno ali neposredno davčno breme na svojih plečih.

Že trideset let se bavi finančno ministerstvo z davčno reformo. Vsaka vlada se je dela lotila in še vsaka je opešala, predno je dospela na cilj. Koalicijsko ministerstvo se je tudi koj po svoji ustanovitvi oduševljeno oprijelo te stvari, kar je bilo toliko laglje, ker je genijalni dr. Steinbach že vse pripravil, kar treba za tako stvar. Plener si je osvojil duševno delo Steinbachovo; le tu in tam je kaj premenil in prikojil, kakor so to zahtevali specijalni interesi njegovih političnih somišljenikov.

Da je preosnova našega davčnega sistema nujno potrebna, to je splošno priznana stvar. Veljavni davčni zakoni niso mej soboj v nikaki pravi zvezi, vrh tega pa vsled neštevilnih dopolnitev tako komplikovani, da skoro nihče več ne ve, pri čem da je. Ustvarjeni so bili za dobo, v kateri so vladale povsem drugačne gospodarske razmere kakor danes. Tisti motivi, ki so prisilili vlado, da se je odločila za reformo kazenskega zakona in civilno-pravnega reda, tisti so jo primorali, da se je odločila za preosnovo davčnih zakonov. Stvar je bila neobhodno potrebna in zato je povsem krivo, če se to šteje vladi v zaslugo.

Sedanji naši davki se dajo razdeliti v dve glavni skupini: v posredne in neposredne davke.

Neposredni davki so: zemljiški davek, davek od poslopij (namreč davek od stanarine, hišnoraz-

redni davek, in petodstotni davek, kateri se plačuje od dohodkov hiš, oproščenih davka od stanarine,) nadalje dobitkovina in dohodarina.

Nameravana reforma se nanaša jedino le na neposredne davke in to v prvi vrsti na dobitkovino in na dohodarina. Posredni davki ostanejo povsem neizpremenjeni, menda zato, ker tišče najbolj siromake. Zemljiški davek in davek od poslopij se tudi ne bosta bistveno predrugačila, pač pa se namerava znižati zemljiški davek za 10 do 15 odstotkov, davek od poslopij (izjemši petodstotni davek od hiš, oproščenih davka od najemnine) pa za 10 do 12¹/₂ odstotkov.

Bistveno se bodeta pa predrugačila dobitkovina in dohodarina; odpravila se bodeta namreč popolnoma in nadomestila z drugimi davki in sicer: s splošno dobitkovino, z dobitkovino, katero bodo morale plačevati delniške družbe in taka trgovinska podjetja, ki morajo javno račun polagati, z rentnim davkom, davkom od plač in progresivno personalno dohodarina.

Sedanja dobitkovina in dohodarina se je uvedla v dobi, ko je bila gospodarska produkcija povsem drugačna, nego je sedaj. Gospodarstvo se je od tedaj razvilo in predrugačilo in rečena davka sta postala jako nepravilna in premembe potrebna.

Vlada zatrjuje da s premembo sedanjega davčnega sistema ne misli pomnožiti dohodkov, katere ima od njih, nego pravi, da je namen novih davkov le ta, dajati državi prav toliko, kolikor so dajali dosedanji davki, pač pa upa, da se bodo s to reformo bremena pravičnejše razdelila. Ako bi vzlic temu novi davčni zakoni nesli kaj več kakor stari, potem bi se ta prebitek povrnil davkoplačevalcem na ta način, da bi se jim pri davku odpisal primeren znesek. Namen reformi je torej ta, olajšati bremena siromakom in je navaliti bogatašem seveda v pravičnem razmerju. Kako naj se to zgodi, pojasnjevali bomo v naslednjih člankih.

Državni zbor.

Na Dunaji, 4. marca.

V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala razprava o kazenskem zakonu, in sicer o šestem poglavju, nanašajočem se na motenje miru.

Začetkom seje je minister notranjih del markí Bacquehem odgovoril na interpelacijo poslancev Spinčić in Laginja glede razpusta obč. zastopa podgradskega in opravičeval vladno postopanje s tem, da je bilo županovo gospodarstvo baje neko-rektno.

Pri razpravi o kazenskem zakonu je poslanec dr. Slama predlagal, naj se celo poglavje vrne odseku, da je prenaradi. Posl. dr. Schorn se je tudi za to izrekel, in sicer zatagadelj, ker se je vladni načrt premenil tako, da bi bile kaznive samo tiste tajne družbe, katerih namen je, s silo odpraviti kako uredbo, vsled česar bi framazonstvo ne bilo več kaznivo. Govorila sta še posl. Purghart in dr. Brzorad, in sicer oziraje se posebno na razmere na Češkem. Posl. dr. Lueger je pritrjeval Schornovim izvajanjem glede framazonov in ostro prijemal ministra Madeyskega ter se čudil, da tisti, ki skušajo krščanske socialiste v Rimu očrniti, se klanjajo framazonom.

Po odgovoru pravosodnega ministra grofa Schönborna je govoril še posl. Pernerstorfer, potem pa kot generalni govornik dr. Herold.

V Ljubljani, 5. marca.

Slovenski deželni poslanci štajerski so razglasili naslednjo izjavo: „V zadnjem času so nekateri Slovencem sovražni listi poročali iz Celja, da se je baje sešlo pred nekaterimi dnevi več slovenskih deželnih poslancev in drugih veljakov in da so le-ti izjavili, da je soglasno postopanje Slovencev z Nemci glede sklepov deželnega zbora štajerskega, o proslavi petdesetletnice vladanja presvitlega cesarja, politično popolnoma nemogoče.“ Ta poročila zavijajo rasnični stvarni položaj. Res je bilo v Celji malo pred sklepom zadnjega zasedanja štajerskega deželnega zbora posvetovanje štajersko-slovenskih mož-zaupnikov, da premore položaj, ki je nastal vsled izstopa iz deželnega zbora, vendar nikdo ni predlagal izjave v napominanem smislu, tem manje se je moglo sklepati o nji. Pač pa se je povdarjala pri tej priliki politična nemogočnost, sodelovati v deželnem zboru štajerskem v oči-gled sedanjim razmeram, a navdajalo nas je iskreno obžalovanje, da nam ni bilo mogoče, vdeležiti se deželnozborskih sklepov glede proslave petdesetletnice

Listek.

Ljubeznivo plačilo.

Spisal D. L. Selski.

Bil sem mlad zdravnik. Posvetil sem se temu stanu iz ljubezni do trpečega človeštva. Dobro sem vedel, kako težke so dolžnosti, ki jih mora izpolnjevati vesten zdravnik, ako se neče izneveriti svetu temu svojemu poklicu; dobro so mi bile znane vse neprijetnosti in neprimernosti zdravniškega stanu: vendar odločil sem se zanj. Navdajala me je srčna želja, da bom mogel kdaj reči: temu ali onemu sem rešil z božjo pomočjo drago življenje.

Ne morem si misliti večjega veselja, nego je ono, ki navdaja zdravnika, ko vidi, da je otel mlado cvetoče življenje pestij neizprosne smrti. Ali mu ni ta vesela zavest hkrati veliko plačilo za njegov trud in napór?

Izmej vseh zdravniških strok zanimala me je najbolj oftalmologija in njej sem se tudi v prvi vrsti posvetil. Že od nekdanj sem imel posebno sožalje do slepcev, pomilujé njihovo bridko usodo; zdaj, kot zdravnik, hotel sem jim lajšati to gorjé.

Kdo pa je neki večja sirota, kdo večji revež od slepca?

Prišel sem kot sekundarij v ljubljansko bolnico. Delal sem vztrajno in pridno, da sem si pridobil naklonjenost občinstva in svojih predstojnikov. Kolikor mi je pa preostajalo prostega časa, porabljal sem ga za učenje. Marsikak nedostatek sem še moral odstraniti. Tako sem si polagoma izpopolnjeval svoje znanje.

Prizadeval sem si pa tudi, da sem ravnal s svojimi bolniki potrpežljivo. Kdor nima potrpežljivosti, ni vstvarjen za ta stan. Mnogokrat se mora človek premagovati, dasi se težko, a ni drugače.

Ljudje so me imeli radi in mi dajali vedno dovolj posla. Ko pa je umrl tedanji primarij oftalmološkega oddelka, podelilo se je meni to mesto.

Sedaj se je šele začelo zame pravo delo, ko sem videl, da ni bilo zaman moje prizadevanje in učenje; ko sem se prepričal, da mi ljudje zaupajo. Podvojil sem svoje moči in delal s tem večjo vztrajnostjo in vestnostjo.

Doma pa sem imel tudi zmirom dovolj obiskovalcev-bolnikov, ki so želeli moje pomoči.

Zadovoljen sem bil s svojim poklicem in s svojo prakso.

Tako mi je minilo nekaj let.

Do sedaj nisem pogrešal ničesar, vse mi je bilo prav, vse dobro, bil sem srečen. A tako ni hotelo vedno ostati. Začel sem opazovati, da se mi toži po nečem, dasi sam nisem prav vedel po čem. Polastila se me je neka nepokojnost in razmišljjenost. Vse je kazalo, da se mora izvršiti v meni nekak prevrat, ki me bo speljal z dosedanjega tiru na čisto drugo pot. Čutil sem se tako osamljenega, dasi tudi sem hotel pregnati take misli; a niso se dale, ampak porajale so se mi vedno in vedno.

Zaželel sem si domačega ognjišča, kjer bi imel vsaj vse po svoji volji in v redu.

Iz teh in enakih pomislov porodila se je v moji glavi misel: oženiti se! Ali je bila pametna ali ne, o tem nečem razpravljati. Poiskati sem si hotel družice, ki bi bila vredna mene in jaz nje, da bi vsaj ne bil sam. Kako pa sem našel svojo Milko, pouče naj vas naslednje vrstice.

(Dalje prih.)

vladanja presvitlega cesarja. Glede teh sklepov smo s svojimi nemškimi sopolanci popolnoma iste misli in bi bili — ako bi takrat navzoči bili — glasovali za one predloge, ki so se tam stavili v proslavo petdesetletnice vladanja presvitlega cesarja. Koncem svečana 1895. Dr. I. Dečko. Dr. Fr. Jurtela. Dr. J. Lipold. Dr. Fr. Raday. Fr. Robič. Dr. Jos. Sernec. M. Vošnjak.

Celjska gimnazija. Glasilo štajerskih nacionalcev „Grazer Volksblatt“ je že zavzelo svoje stališče proti predlogu, da se osnujeta za slovenske učence paralelke za prvi in drugi razred na celjski gimnaziji. Ta list nima nič proti temu, da se učenci ločijo v paralelke po narodnosti, a v ostalem mora pa vse pri starem ostati. Štajerski liberalci so torej proti vsakemu povečanju delokroga slovenščini na celjski gimnaziji. Tisti, ki so mislili z više omenjenim predlogom potolažiti nemške nacionalce, so se grozno varali.

Slaba stran avstrijskega parlamenta. Pri nas se je težišče vsega parlamentarizma preneslo v odseke in zadnji čas v pododseke. Tega pa ni nikjer več na svetu. Drugod so le odseki v podporo zbornici, pri nas pa imajo glavno besedo. Še bolj obsojanja so pa vredni pododseki, kateri si prisvajajo vso oblast, a jih poslovni red državnega zbora niti ne pozna, torej so popolnoma protustavna naprava. In poglejte, kaj lahko stori tak pododsek, sklepe zbornice naravnost lahko prezira. Zbornica naj sklene, da so obravnave kacega odseka javne, in vsi poslanci torej morejo prihajati poslušati. Odsek izvoli pododsek in ta sklene, da so njegova posvetovanja tajna in k njim zatorej ne morejo prihajati poslušati niti odsekovi člani. Tako vsaj parlamentarizem tolmači predsednik zbornice poslanec baron Chlumecky, kakor se je izjavil v zbornici poslancev, ko so ugovarjali Mladočehi proti tajnosti pododseka za volilno reformo. Največja predrznost je že bila, da v pododsek za tako važno stvar niso volili nobenega opozicijskega, sedaj pa še opozicijo, ki zastopa večino avstrijskega prebivalstva, niti ne sme izvedeti, kaj se posvetuje pododsek. Gospodje se menda boje, da bi svet ne izvedel, kako malo o vsej stvari razumijo v pododsek izvoljeni plemenitaši. V takim postopanju se pa vsekako podkopuje veljava parlamentarizma.

Ljudska stranka na Ogerskem je vladi vsekako jako nepovoljna. Zaradi tega si pa prizadeva v njej napraviti razkol. Vladni listi posebno opozarjajo, da ima program nove stranke določbe, ki bi utegnile imeti nevarne posledice za vse tiste, ki kaj imajo. Pa tudi ministerski predsednik in pa več drugih govornikov je v zbornici opozorilo na nevarnost, ki bi utegnila izvirati iz hujškanja proti kapitalizmu. Ljudje ne bodo delali razločka mej premakljivim in nepremakljivim kapitalom. Namen te pisave in teh govorov je očitno ta, bogate veleposestnike odvrniti od ljudske stranke. To se utegne tudi posrečiti, ko se že v naši državni polovici opaža hudo nasprotje konservativnih veleposestnikov proti krščanskim socialistom.

Milica v Nemčiji. Socijalni demokrat Liebknecht je v nemškem državnem zboru predlagal, da bi se sedanja vojna zamenila z milico. Ml. dina naj bi se vzgajala za brambo države. Taka vojna bi dajala mnogo večje varstvo za mir in vojaki bi ne imeli toliko trpeti zaradi surovosti svojih predstojnikov. Milica bi bila dobra za brambo države, in bi se ne dala porabljeni proti narodu. Več govornikov je temu ugovarjalo, češ, da kot vojna bi ne bila kos nobenemu sovražniku in posebno Francozi bi takoj napali Nemce. Tudi bi milica utegnila razdivjati in v Nemčiji imeli bi kaj podobnega, kakor je bila francoska komuna. Proti Liebknechtovemu predlogu glasovale so vse stranke razun socijalnih demokratov.

Izmajil paša umrl. Umrl je bivši egiptski podkralj Izmajil paša v Carigradu. Kot naslednik svojega strijca Sajd paše je trinidesetletni Izmajil nastopil dne 28. januarja 1863. l. vlado. Vzgojeval se je v Parizu in je zaradi tega bil precej naklonjen zapadni kulturi. On je jako pospeševal zgradbo sueškega prekopa. Leta 1867. je Izmajil paša si pridobil naslov podkraljev in pomnožil vojno in mornarico in leta 1869. je potoval na Dunaj, London in Pariz, da povabi evropske vlasti k otvorjenju sueškega prekopa. Ob enem je poizvedoval, kaj bi vlasti rekle, ko bi proglasil nezavisnost Egipta. Zaradi tega je prišel v navskrižje s Turčijo, ki je zahtevala, da izroči tri egiptske oklopnice in pomanjša vojno. V tem se je otvoril sueški prekop

z velikimi slavnostmi, ki so požrle dvajset milijonov frankov. Vsled tega je dežela zagazila v dolgove. Leta 1873. je Izmajil potoval k sultanu v Carigrad in od njega izposloval še večje pravice. Ko Egipt ni mogel več plačevati obresti od državnih dolgov, so velelasti vsilile podkralju Angleža za finančnega in Francoza za ministra javnih del. Ko je Izmajil hotel se samovoljno znebiti tujih ministrov, ga je leta 1879. odstavil in iztiril iz dežele turški sultan kot vrhovni gospodar. Nekaj časa je potoval po Evropi, potem se pa s svojim haremom nastanil v Carigradu, kjer je použival svojo znatno pokojnino pol milijona goldinarjev. Živel je brezskrbno, dokler se ga ni lotila nevarna bolezen rak, ki je minolo soboto naredila konec njegovemu življenju. Pokojnik je imel precejšnje državne zmožnosti, in bi bil deželo povzdignil, da ni tako zapravljivo živel, tako pa Egipčani še danes čutijo slabe posledice njegove vlade.

Deželnega poslanca Ivana Hribarja drugi govor

povodom proračunske razprave v deželnem zboru kranjskem dne 16. februarja 1895.

(Po stenografičnem zapisniku.)

(Dalje.)

Gospoda moja, sedaj moram nekoliko besed odgovoriti gospodu deželnemu predsedniku, akoravno ga ni tukaj. (Baron Hein vstopi v dvorano). On mi je dejal, da c. kr. deželna vlada mestnemu magistratu zaradi tega dopisuje v nemškem jeziku, ker je mestni magistrat politično oblastvo prve inštanije in zaradi tega mora biti in bode še dolgo ostal uradni jezik nemški. S temi besedami dotaknil se je gospod deželni predsednik jako važnega vprašanja, katero nam pojasnjuje, kako se misli v vladnih krogih o ravnopravnosti. Mestna občina je avtonomna oblast; oskrbovati pa ima tudi nekoliko posla politične gospodke. Človek z normalnim razumom bi moral misliti, da tisti jezik, ki je v veljavi pri avtonomnem oblastvu, mora veljati v vsem uradovanju in tudi za dopisovanje s ces. kr. vlado. Če se ozrete po drugih deželah, povsodi bode te našli to interpretovanje; nikjer pa ne najdete, da bi moral pri mestnih magistratih notranji uradni jezik biti ravno nemški jezik. Ako se nam pravi, da bode to še dolgo tako ostalo, to ni drugega, nego dokaz, da avstrijski vladi tudi še danes na konci 19. stoletja in skoraj na začetku 20. stoletja ni prav nič na tem, da izvede najpriprostejše zahteve ravnopravnosti.

Gospod deželni predsednik mi je dejal, da je jedino merodajna pri imenovanju političnih uradnikov službena kvalifikacija in je tudi povedal, kako si jo misli. Našel je vse, kar je potrebno, samo ne znanja slovenskega jezika.

Znanje slovenskega jezika za politične uradnike v naši deželi torej ni potrebno k službeni kvalifikaciji? To pa je ravno bilo, proti čemer sem se jaz pritoževal, ko sem dejal, da je pri nas premalo političnih uradnikov, ki bi bili zmožni slovenskega jezika. Sedaj pa vidimo, da za službeno kvalifikacijo političnih uradnikov c. kr. deželna vlada res ne potrebuje slovenščine.

Ako sem govoril o pomnoženju števila okrajnih glavarjev v naši deželi, rekel sem izrečno, da sem posnel to vest iz časnikov. Gospodu deželnemu predsedniku pa, kateri ima navado, da včasih dela slabe dovte, zljubilo se je tudi danes napraviti slab dovtip, češ, da imam jaz najbrž tajne zveze z ministerstvom. I no! Imel sem neke tajne zveze — a ne s sedanjim, temveč s prejšnjim ministerstvom. Če hoče vedeti gospod deželni predsednik, kakošne so te zveze bile, povem mu, da me je bivši ministerski predsednik grof Taaffe hotel samo zato, ker imam svoj „Unterthanenverstand“, pripraviti ob kruh in službo. To so bile tiste tajne zveze, ki sem jih imel z ministerstvom, gospoda moja; drugačnih pa nikdar ne in gospod deželni predsednik se bržkone sam ni zavedel, kako slab dovtip je naredil. Faktum je, da je stvar stala v časnikih in ker je na moje besede gospod deželni predsednik replikoval, da se vsemu ne sme verjeti, kar je tiskano, češ, da Nemec ima pregovor: „Er lügt wie gedruckt“, opozarjam ga, da se jaz ne ravnam po nemških pregovorih, ker se čutim preveč Slovana, pač pa, da se ravnam v tem slučaju po poljskem pregovoru, ki pravi: „musi to być prawda, bo wydrukowano“. Ker sem stvar bral v časnikih, smel sem — ravnajoč se po tem poljskem pregovoru — soditi, da je resnična.

Častiti gospod deželni predsednik se je potem spustil z menoj v jako nespretno polemiko, kakor je dokazal tudi že lani, da v političnih vprašanjih ne zna posebno spretno polemizovati. Primerjal je napise na c. kr. državnih uradih in na c. kr. pošt-nem ravnateljstvu v Trstu z napisi na uličnih tablah. Kje pa je tu analogija? Jaz bi se ne bil čudil, ako bi bil tako primeru napravil gospod deželni glavar Detela; ali gospod deželni predsednik, ki je baje dober jurist, bi bil že lahko pomislil, da s to primeru ničesa ne dokaže. Glede napisov na c. kr. uradih smo od nekaj zahtevali, da morajo

biti dvojezični, ker je vlada obvezana, izvršiti ravnopravnost. Nikdar pa nismo zahtevali, da naj se pri napisih na c. kr. državnih uradih slovenščini da prvo mesto, temveč zadovoljni smo že bili, ko se je n. pr. napravil vsled mojega govora na poslopji c. kr. finančnega ravnateljstva kranjskega slovenski napis na podrejenem mestu. Pa koliko časa smo morali pogrešati ravnopravnosti, katero nam je bila država dolžna! Zaradi tega smo imeli tudi pravico zahtevati, da se pri c. kr. pošt-nem ravnateljstvu v Trstu, ki uraduje tudi za deželo Kranjsko, napravijo tudi slovenski napisi. Ravno zaradi tega so se potegovali za dvojezične napise na ces. kr. uradih Slovenci v Istri, dokler je končno vlada izvesti dala te napise na c. kr. sodiščih. Nikdar pa ni vlada sama niti z mazincem ganila, da bi se v tržaškem ali v drugih mestih izvedla ravnopravnost nasproti nam Slovincem. Nikdar se ni slišalo, da bi se bila kje kaka občina primorala, vpeljati dvojezične napise. Naj vlada rajše, ko da dela zastopnik njen take čudne primere mej c. kr. uradi in avtonomnimi oblastmi, skrbi za to, da se bodo v Gorici, Trstu, Celju, M. riboru itd. napravili dvojezični napisi — in naj že bode nemščina na prvem mestu! — in zagotavljam Vas, da bodem jaz prvi, ki bodem v mestnem zboru ljubljanskem zahteval, da se odpravijo samoslovenski napisi na uličnih tablah in upeljejo mesto njih dvojezični. Vlada seveda tega nikdar ne bode storila; zato pa tudi jaz ne bodem imel prilike, da bi v mestnem zboru stavil tak predlog.

Sedaj pa nekoliko besed o primeri, ki sem jo rabil z Ogersko. Gospod deželni glavar Detela se je polastil te primere in častiti gospod deželni predsednik se mu je — naj mi oprostijo trivijalni izraz — usedel. Jaz Ogerske nisem postavil za vzgled glede tega, kako se tam izvršuje ravnopravnost. Dejal sem le, da Ogerska, odkar je postala samostojna, veliko bolj napreduje v narodno-gospodarskem oziru. To je faktum, katerega ne gre tajiti. In zakaj Ogerska tako čvrsto napreduje v narodno-gospodarskem oziru? Ker so na mesto prejšnjega okorelega birokratizma stopile nove čile moči. To je uzrok napredka. Imamo še bližjo primero, ako dovolite, da jo Vam povem. Poglejte, kakošen je bil mestni zastop ljubljanski do leta 1883., kake malenkostne in neplodne stvari so bile, s katerimi se je pečal. Ko pa je prišla v mestni zbor stranka, katera poprej ni bila zastopana in ko so nastopile mlade čile moči te stranke, poglejte, koliko važnih vprašanj se je od takrat rešilo in kako veliko se je storilo za napredek našega glavnega mesta. V tem oziru sem jaz Ogersko za vzgled vzel in dejal, da mora vsak narod hrepeneti po samostojnosti ter da more le takrat napredovati, kadar je politično samosvoj. Po taki samostojnosti hrepene Čehi, hrepenimo mi Slovenci. Nikdar pa ne vidite ne pri nas, kakor tudi ne pri Čehih, da bi zahtevali, ako pravico dobimo, da morajo biti zato ponižani drugi narodi. Mi radi drugim delimo pravice, zahtevamo pa, da to, kar je drugim prav, tudi oni nam privoščijo

(Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Celja, 3. marca. („Valete“ predsedniku Gertscherju.) Sinoci, 2. t. m., priredilo je tukajšnje kazinsko društvo dosedanjemu predsedniku celjskega okrožnega sodišča, gosp. dru. Gertscherju, ki je imenovan višjim državnim pravdnikom v Trstu, „valete“, h kateremu so bili povabljeni vsi udje kazine, razen teh pa še tudi vsi sodniki in državnoopravdniki uradniki celjskega sodnedvorskega okrožja, pa nobeden slovenski odvetnik in nobeden notar iz Celja. Dr. Gertscher, katerega „objektivnost“ in „državljansko modrost“ hvalijo čez vse slovenščini listi, kakor „Deutsche Wacht“, „Tagespost“ itd., pokazal se je ta večer take hvale popolnoma vreden. Kati v svojem slavnostnem govoru naslovil je celjskemu nemškemu meščanstvu, da je njegovo postopanje popolnoma in na vse strani opravičeno. „Die Bestrebungen der Bürgerschaft von Cilli sind keine solchen, dass sie nicht allseitig als begründet anerkannt werden müssten.“ — S tem in s sprejetjem take odhodne slavnosti sploh odobral je dosedanjí najvišji sodnik spodnještajerski tudi politično postopanje celjskih Nemcev, katerih prva skrb je teptanje in pobijanje političnih pravic in socijalno zaničevanje slovenskih someščanov in sodeželanov. Dr. Gertscher priznava opravičenje celjsko nemškemu ravnanju proti Slovincem, odobrava s tem zanikovanje Slovencev v Celji sploh in se pridružuje okrajnemu glavarju celjskemu, ki se ni ustrašil celo cesarju v lice reči, da je Celje čisto nemško. Ta nauk razglašal predsednik Gertscher pred zbranim vsem sodništvom svojega področja, oznanjuje tako kot pravi politični evangelij „Deutsche Wacht“, in hvali politično in socijalno zatiranje Slovencev! — Strmeli smo, ko smo to izvedeli toliko bolj, ker je dr. Gertscher tedaj, ko je odhajal iz Celja v Ljubljano kot nadsodiški svetnik, pri svoji odhodnici obsojeval „garstige Kämpfe“ v Celji, katere „grde boje“ zdaj vidi opravičene. Tako izzival še Heinricher nikoli ni! Protestovati pa tudi moramo zoper take nastope uradnikov sploh, še bolj pa načelnikov oblastij. Ako bo dovoljeno tako postopanje uradnikov, izginiti bode v kratkem moralo tako že ne pretrdno za-

upanje spodnještajerskih Slovencev v nje. To naj bi bila „objektivnost!“ — Ne, to je očitno strankarstvo, to je z ozirom na obče znano surovo postopanje Nemcev proti Slovincem v Celji, upor proti zakonu humanitete in olkanosti, katerih bi se moral vsak omikanec držati, — je še več, — pa izreklo se bo na drugem mestu!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. marca.

— (Slovenska opera.) Ker je opera imela neprostovoljen daljši prestanek, bodo zato v tem mesecu skoro izključno operne predstave. V petek dne 9. t. m. se bode pela v drugič tako sijajno uspela Parmova opera „Urh, grof Celjski“, za katero se kaže izredno zanimanje. Opozarjamo posebno vnanje rodoljube na to izvirno delo, ki se bode vsled repertoarnih razmer moglo peti le še jedenkrat v tem mesecu. V torek dne 12. se bode pela opera „Trubadur“ na korist režiserju opere g. Jos. Nolliju, ki bode ob jednem praznoval tridesetletnico svojega gledališkega delovanja. Kot zadnja opera te sezone pride tekom meseca še na vrsto Maillartova komična opera v 3 dejanjih „Puščavnikov zvonček“.

— (Slovenske gledališke predstave v mesecu marcu) bodo nastopne dneve: Danes torek: Burka s petjem „Hudobni duh Lumpacij Vagabund“, petek 8. (opera); torek 12. (opera, benefica režiserja g. Jos. Nollija); petek 15. (opera); nedeljo 17. (opera); torek (Sv. Jožefa dan) popoldne drama, zvečer opera (benefica g. Vašiček); četrtek 21. opera (benefica g. Beneša); v soboto 23. opera (benefica g. kap. Benišek); torek 26. opera (benefica g. kap. Gerbič); petek 29. opera (benefica g. Leščinske); nedeljo 31. (zadnja predstava) opera.

— (Drugi koncert „Glasbene Matice“.) Na drugem koncertu „Glasbene Matice“ dne 11. marca se bode izvajala nova slovenska skladba gospoda notarja Stanka Pirnata, ki kot nov skladatelj prvič javno stopa pred slovensko koncertno občinstvo. Velikemu mešanemu, po nekodi celo osmeroglasnemu zboru je naslov „Žalost“, krasne besede so pa iz znane narodne pretresljive pesmi „Ko tičica sem pevala — Sem sladke sanje sanjala“. Skladba je nedvomne koncertne sposobnosti in velike muzikališke vrednosti, zajedno pa veje iz nje pristno naroden duh.

— (Slovensko učiteljsko društvo) priredi v sredo 6. marca svoj zadnji letošnji „večer“ v dvorani Hafnerjeve pivarne s sledečim vzporedom: 1. Lvovska razstava (poroč. g. A. Žumer). 2. Šola in dom (poroč. gosp. E. Gangl). Začetek ob 8. uri. Gosti dobro došli!

— (Pevskega društva „Ljubljana“) izvanredni občni zbor vršil se bode v nedeljo dne 10. t. m. ob polu 2. uri popoldne v društvenih prostorih na Starem trgu št. 13 I. nadstr.

— (Zveza slovenskih biciklistov.) Kranjska deželna vlada je potrdila pravila „zveze slovenskih biciklistov“. Proponent dr. Mayer sklical bode tekom tega meseca slovenske bicikliste v Ljubljano, da se društvo konstituira in voli odbor.

— (Jour-fixe) bo jutri ob 1/8. uri zvečer pri Slonu.

— (Sneg brez konca in kraja.) Tri dni že zopet mete ne prestopajo, da ne vemo, kaj bode iz tega. Vedno višje se dviga snežna odeja, v mestu pa so nastale prave snežne gore, preko katerih ne vidi niti najvišji možak. Nehote človeku prihajajo na misel pesnikove besede, katere bi se času primerno glasile tako-le „Sklad na skladu se dviguje, snežnih vrhov beli zid, da kar človek obupuje, ker ne ve, kak bo izid“. Skratka letos imamo pravo in pristno podobo Sibirijske pred saboj. — Prijatelj našega lista nam piše: Sneg sem meril 1. t. m. na prostem ter ga je bilo 94 cm. na debelo. Meril sem pa tudi 4. t. m. ob 7. uri zjutraj ter sem se prepričal, da znaša višina vsega snega 107 cm. Sneg se je 2. t. m. ponižal vsled južnega vremena za 22. cm. Torej je novega snega padlo od sobote ponoči do ponedeljka v jutro za 34 cm. ali dober čevelj. Danes ga je seveda še več, ker neprenehoma sneži. — Sneg je tako zapadel, da je še vedno ustavljen ves promet na južni železnici proti Trstu. Ponekod je sneg zapadel po tri metre visoko. Dunajska pošta ima veliko zamudo, pošta iz Trsta pa se vozi v Ljubljano čez Pontabelj. V Ljubljani je zastalo veliko tujcev.

— (Dva vzgledna vzgojevalca mladine.) Iz Gorice se nam piše: „Prav ste poročali o prisiljenem „odstopu“ dra. Mahnič in njegovega vrednega učenca Kralja od vodstva tukajšnjega malega semenišča. Da, do tega je tudi moralo priti, ker drugače bi šolske oblasti same sebe bile po zobeh. Večkrat ste že poročali, da je bil „Rimski Katolik“ odstranjen iz šolskih knjižnic, a letos je bil izrecno prepovedan tudi dijakom, da ga sploh ne smejo čitati. Ta prepoved je bila prečitana v vseh srednješolskih razredih. Ali urednik „R. K.“ dr. Mahnič in njegov glavni sobojevnik Kralj, ki sta dobila s tako prepovedjo silovito moralno zausnico, sta vzgojitelja baštiste srednješolske mladine, kateri je „R. K.“ prepovedan kot — mladini nevarno berilo. Šolskim oblastnikom je dobro znano, kako je dr. Mahnič znal loviti v svojo mrežo nerazsodno mladino, kateri je ustanovil posebno „prilogo“, kjer so se mladi učenčki vadili v mahničevanju, v onem istem mahničevanju, ki mora z nevoljo napolniti vsakega treznega moža — pa tudi šolske oblasti same. Čudom smo se čudili, ko smo čitali spise prvošolcev, drugošolcev itd., v katerih so oblastno sodili o takih činih in spisih veljavnih mož in o stvareh, katere bi takim mladim niti od daleč ne smele biti znane. Namesto da bi se učili, urili so se v robatem udrihanju po receptu dra. Mahnič, ki jih je za to bogato plačeval iz znanega „zaloga za mlade pisatelje“. To je bila korupcija naše mladine, kakeršne svet še ni videl! Kakšni so bili sadovi, doživeli ste posebno v Ljubljani z znano ovaduško afero na gimnaziji. Tudi v Gorici so bili malosemeniščani pravi ovaduhi Mahničevi, ki so skrbno pazili na vsako besedo svojih profesorjev. Ako česa ti mladiki niso umeli, ako so sploh napak razumeli ali razumeli hoteli (in taka demoralizacija je bila na dnevnem redu!), takoj so nesli vse še gorko dru. Mahniču. Na to je sledila tožba za tožbo, grožnja za grožnjo. Profesorji so prišli v čudno, nečuvstvo stališče nasproti svojim učencem, ki bi morali biti vendar vseskozi udani svojim učiteljem, kajti brez udanosti, brez zaupanja ne more biti napredka, ne more biti vzgoje! In vzgojil se je s tem počenjanjem pri teh fantih, ki so se vsi čutili kot mladi pisatelji, neki napuh, ki je bil oduren in je kazal, da so dečki do mozga pokvarjeni. Šolskim oblastim so začele presedati take razmere in — zdi se — naredile so konec s tem, da so pogrnale imenovana „vzgojitelja“ iz malega semenišča. To se je zgodilo na zunaj z nekako lepšim načinom, da sta gospoda — „odstopila“. Ali v zaupnih krogih se govori še nekaj družega, namreč, da dr. Mahnič je bil celo v nevarnosti, da ga vlada od strani tudi od profesure v osrednjem semenišču — a da ga je ubranil jedino le prevzvišeni vladika dr. Zorn. Dokazov nimam za to novico, ali tukaj čivkajo o njej že vrabci po strehah.

— (Vpis firme.) Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani je vpisalo združeno firmo „F. P. Vidic & Co.“ kot komisijsko in trgovinsko agentursko podjetje v zapisnik združnih firm. V trgovski zadrugi so gg. Mihael Bayer, Anton Dečman in Ivan Ogorelec, vsi trgovci v Ljubljani.

— (Politika v cerkvi.) V župni cerkvi v S. sta pred kratkim maševala župnik in kapelan ob jednem, župnik pri glavnem, kapelan pri stranskem oltarju. V tem hipu, ko je bilo pri stranskem oltarju ravno povzdigovanje, je g. župnik, končujoč evangelij, se obrnil k zbranemu ljudstvu in ukazal, naj pridejo po maši možje k njemu „na pogovor zaradi volitve v občinski odbor, da se ne bodo izvolili liberalci“. To je gotovo jako vzpodbudna pobožnost!

— (Zdravstveno stanje.) V Koprivniku in v Gorjušah v radovljiškem okraju je zbolelo poslednji čas 15 otrok za škrlatico, umrlo jih je 8. — Legar v Tomaževi vasi v novomeškem okraju je ponehal, bolan je samo 1 otrok in 2 možka. Zbolelo je v 18 hišah 27 oseb izmed katerih sta 2 umrli.

— (Neumestno pisarjenje.) Iz Ljutomer se nam piše: V učiteljskem listu „Popotnik“ je začel priobčevati neki A. K. — i statistično črtico: „Ljudsko šolstvo v ptujskem in ljutomerskem polit. okraju od 1875 — 1895“. Pisatelj se je v prvi vrsti oziral na ormoški okraj, iz katerega na kratko omenja vsako šolo. Hvalevredno je tako delo, ker nam kaže lep napredek našega naroda na polju omike, le se nam zdi, da imajo te črtice neki posebno zvit namen. Čuditi se je, da se pisatelj tako malo ogreva za našo narodnost in povzdiguje n. pr. bodočo ormoško ne mško šolo, katero že morda komaj pričakuje, ter pri tamošnjem otroškem vrtecu zamolči, da je nemški, in jajce, katero je maj naš narod zanesel zloglasni nemški šulverein. Komu naj

ugajajo take črtice in kam to meri, nam je znano, a mi v našem okraju se že za naprej zavarujemo proti takim piškavim poročilom.

— (Boj z volkom.) Premogar Janez Okorn je šel 26. m. m. iz Stor pri Celju na delo. V neki soteski je zatulil kraj njega velik volk. Okorn je bežal kar je mogel, volk pa mu je bil vedno za petami in grozno tulil. Okorna so jelo zapuščati sile in z obupnim pogumom se je ustavil in obrnil proti volku. Volk je strahovito zatulil in planil nanj. Okorn ga je z nogo pahnul nazaj, a to je zver še bolj razdražilo. Z novo silo je naskočila Okorna. Ta je že mislil, da je prišla zadnja njegova ura; skoro brez zavesti, se ni mogel braniti; obrnil je le gorečo rudarsko svetilko proti volku. Ta je tuleč odskočil. Ponovil je svoje naskoke vsak hip, a vselej se umaknil luči. Okorn je potem jel nadaljevati svojo pot držeč svetilko vedno proti volku. Ta ni hotel odnehati. Daleč po samoti je odmevalo njegovo tulenje. V takem spremstvu je Okorn po dolgem potovanju prišel do neke kmetske hiše, kjer se je volk ustavil in krenil v gozd.

— (Istrsko vino v narodopisni razstavi v Pragi.) Istrska vinarska zadruga v Pulji bode imela na narodopisni razstavi v Pragi svojo posebno poskušalnico („ochutnavarno“), kjer se bodo točila razna istrska vina.

* (Naš cesar kot dedič) Te dni je umrl na Dunaju knez Rihard Metternich. Pokojnik je bil lastnik fevda Johannisberg ob Renu, kjer se prideluje svetovnoslavno vino „Johannisberger“. To posestvo je cesar Franc podelil kot fevd kancelarju Metternichu s pogojem, da je podedujejo vedno le lastnikovi sinovi. Ker knez Metternich ni imel sinov, pride fevd Johannisberg — vreden več milijonov — v last cesarjevo.

* (Nadobudna mladina.) Lvovska porota se bavi te dni z dijaško afero: Drž. pravdnštvo toži 26 dijakov, največ srednješolcev, veleizdaje. Fantje so imeli svojo tajno tiskarno, v kateri so tiskali veleizdajske oklice. Bila je to prava poljska iredenta, katere oblastvo pri vsi svoji skrbni pažnji ni moglo zaslediti. Nekateri zatožencev so tudi očitno hujskali zoper državo in sramotili dinastijo. Obravnava bo trajala deset dni.

* (Aristokratičen škandal.) Sin italijanskega kraljevega lušnika, grof Visone, tajnik v ministerstvu unanjih del in nekaj časa namestnik italijanskega poslanika v Berlinu, je pred kratkim v nekem rimskem klubu, kjer se zbira „la crème de la crème“, izgubil pri kartah 15.000 frankov. Ko je bilo treba plačati, vzel je iz žepa čekovnico neke bančne firme v Berlinu, nakazal 25.000 frankov in rekel klubovemu blagajniku: Tu imate nakaznico na 25.000 frankov, 15.000 jih ostane v blagajni, 10.000 pa mi izplačajte. Blagajnik je svetlemu grofu odšel 10.000 frankov in ček poslal v Berlin, od koder je dobil brzojavno obvestilo, da je grofov kredit pri dotični banki zmrznil na 50 mark. V klubu je zavladala silna razburjenost, a plemeniti gospodje iščejo zaman svetlega grofa — izginil je in nihče ne vé kam.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. M. G. v Ribnici 14 kron, namestu venca umrli gospej Frančiški Treo v smislu pokojnice, ki je bila jako naidušena za družbo, 6 kron pa nabranih od raznih oseb pri raznih prilikah, skupaj 20 kron. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Brzjavke.

Dunaj 5. marca. Vlada je včeraj povabila slovenske koalirance na posvetovanje glede celjskega vprašanja. Danes se je ministerski predsednik Windischgrätz o tej stvari dlje časa posvetoval z ministrom Wurmbandom in prelatom Karlonom.

Dunaj 5. marca. V današnji seji poslanske zbornice se je začela razprava o davčni reformi. V imeni mladočeskega kluba je posl. Kaizl se izrekel zoper predlogo, ker ima samo fiskalične tendence, ker ima namen olajšati veleposestnikom in veleindustrijalcem bremena ter je natovoriti gospodarsko slabim slojem, ker je brezobzirna proti posamnim kronovinam in hoče ljudstvo zavrtno prikrajšati glede volilne pravice. Gospodska zbornica je razpravljala danes o zakonu glede ponarejanja živil.

Dunaj 5. marca. Vest, da se je na cesarja nameraval atentat, se oficijozno dementuje.

Trst 5. marca. Promet na južni in državni železnici je popolnoma ustavljen.

Madrid 5. marca. Vlada je zahtevala od parlamenta potrebni kredit, da uduši ustanek na otoku Kuba, kamor pošlje vojsko 20.000 mož.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Posojilnica v Radovljici** je v četrtem upravnem letu imela 389.666 gld. 50 kr. prometa. — Vložilo se je od strank 136.653 gld. 32 kr. ter dvignilo 81.800 gld. 87 kr., tako da je stanje hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi koncem leta 1894 znašalo 172.449 gld. 31 kr. — Posodilo se je na hipoteke 37.448 gld. in na osobni kredit 21.735 gld. skupaj 59.183 gld.; — vrnjenega je bilo na hipoteke 5555 gld. in na osobni kredit 19.831 gld. 02 kr. skupaj 25.386 gld. 02 kr. — Stanje posojil znašalo je koncem leta 1894 na hipotekah 124.723 gld. 92 kr. in na osobnem kreditu 23.999 gld. skupaj 148.722 gld. 92 kr.

— **(Izžrebanje prioriteten obligacij.)** Pri XVIII. izžrebanju prioriteten obligacij I. emisije in XVII. izžrebanju prioriteten obligacij II. emisije prve ogrsko-gališke železnice, vršivšem se v navzočnosti c. kr. beleznika dne 1. marca 1895 je bilo z vlečenjem serij potegneno: Od prioriteten obligacij I. emisije številke 55206 do vtevti 55494 t. j. 289 komadov. Od prioriteten obligacij II. emisije številke 4001 do vtevti 4108 t. j. 108 komadov. Nominalna vrednost teh izžrebanjen prioriteten obligacij I. emisije se od 1. septembra 1895 dalje, ona II. emisije pa od 1. julija 1895 dalje izplačuje ter se nazaj potegnejo originalne obligacije z vsemi kuponji zapadajočimi po imenovanih terminih in pripadajočimi k izžrebanjen obligacijam. Z dnem 1. septembrom odnosno 1. julijem 1895 se neha dalje obrestovanje teh obligacij in se torej odračuni vrednost po teh terminih zapadajočih kuponov od zamenjalnega zneska. Od prejšnjih izžrebanjen so še naslednje prioriteten obligacije I. emisije nevzdignene: številke: 5169, 5217, 5225, 5227, 18550, 18592, 18657, 18658, 18659, 55519, 55535, 55536, 55537, 55541, 55551, 55576, 55584, 55597, 55603, 55607, 55647, 55671, 55676, 55677, 55680, 55692, 55707, 55708, 55709, 55710, 55713, 55735, 55750, 55751, 55752, 55754, 55755, 55761, 55765, 55771, 61513, 61514, 61515, 61516, 61517, 61518, 61519, 61520, 61556, 71021, 71027, 71046, 71048, 71049, 71050, 71053, 71062, 71077, 71085, 71088, 71089, 71101, 71111, 71112, 71138, 71153, 71221, 71225, 71244, 71254, 71255, 93514, 93517, 93521, 93541, 93566, 93570, 93583, 93584, 93626, 93627, 93628, 93645, 93715, 93716; dalje prioriteten obligacije II. emisije številke: 530, 531, 2588, 2589, 4621, 4622, 4623, 4624, 4644, 4645, 13061 in 13062.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznane, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9 V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (4—4)

Umrli so v Ljubljani:

2. marca: Janez Anžiček, krojač, 81 let, Kravja dolina št. 11.

V deželni bolnici:

3. marca: Ana Okorn, gostija, 70 let.

Zahvala.

Stejem si v prijetno dolžnost, izreči tem potom najsrčnejšo svojo zahvalo za ljubeznivi vzprejem in za obilne dokaze simpatij in priznanja o mojem postovanju, kakor tudi za prelepe sopke in vence; zahvaljujem se srčno slavnemu občinstvu, velečenjenim slovenskim damam, gospodoma dru. Tavčarju in Plantanu, svojim ljubim rojakom, z zagotovilo, da mi ostanejo dnevi mojega gostovanja v Ljubljani vedno najlepši spomin.

Hermina Šumovska.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. marca	7. jutraj 2. popol. 9. sveder	719.9 mm. 720.3 mm. 726.1 mm.	— 1.6° C — 1.0° C — 2.7° C	sl. svz. sl. svz. sl. svz.	snež. snež. obl.	137 mm. — —

Srednja temperatura —1.8°, za 4.1° pod normalom.

Dunajska borza

dne 5. marca 1895.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 30 „
Avstrijska zlata renta	125 „ 15 „
Avstrijska krona renta 4%	101 „ 15 „
Ogrska zlata renta 4%	124 „ 20 „
Ogrska krona renta 4%	99 „ 30 „
Avstro-ogrske bančne delnice	1065 „ — „
Kreditne delnice	398 „ 10 „
London vista	123 „ 50 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 „ 35 „
20 mark	12 „ 07 „
20 frankov	9 „ 78 1/2 „
Italijanski bankovci	46 „ 40 „
C. kr. cekini	5 „ 80 „

Dne 4. marca 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	151 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197 „ — „
Dunavske reg. srečke 5% po 100 gld.	133 „ 25 „
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% slati zast. listi	123 „ — „
Kreditne srečke po 100 gld.	200 „ — „
Ljubljanske srečke	25 „ — „
Rudolfove srečke po 10 gld.	28 „ 75 „
Akcijske anglo-avstr. banke po 200 gld.	178 „ — „
Tramvaj-društ. velj. 170 gld. a. v.	423 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 82 1/2 „

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Sirup iz planinskih zelišč

tudi

prsni, pljučni in kašljev sok

imenovan, prirejen iz planinskih zelišč in lahke rastopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o perabi 56 kr., 12 steklenic 5 gld.

Dobiva se pri (1230-19)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se s obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajajo in odhajajo časi označeni so s srednjeevropskim časom. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub. času za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po moči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, des. Seisthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Bolnograd, Land-Gastein, Zell na Jeseru, Steyr, Lince, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipaj, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Seisthal v Bolnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 12. uri 58 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Seisthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, des. Seisthal v Bolnograd, Land-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregence, Gurk, Genuva, Pariza, Steyr, Lince, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipaj, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. sveder mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaj, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Pilsen, Budejovice, Bolnograd, Lince, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Zell na Jeseru, Land-Gastein, Ljubnega, Celovec, Beljaka-Franzensfeste, Trbiša.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne mešani vlak s Dunaja via Amstetten, Lipaj, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Pilsen, Budejovice, Bolnograd, Lince, Steyr, Pariza, Genuva, Gurk, Bregence, Inomost, Zell na Jeseru, Land-Gastein, Ljubnega, Celovec, Lince, Pontabla, Trbiša.
Ob 2. uri 39 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novo mesto.
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Seisthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 5. uri 35 min. sveder mešani vlak iz Kočevja, Novo mesto.
Ob 9. uri 21 min. sveder osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. jutraj v Kamnik.
Ob 9. uri 05 min. popoldne „ „
Ob 6. uri 50 min. sveder „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. jutraj iz Kamnika.
Ob 11. uri 15 min. dopoldne „ „
Ob 6. uri 30 min. sveder „ „ (5—52)

Natakarica na račun

zmožna nemškega in slovenskega jezika, vsprejme se takoj. Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (257—1)

Plemeni kanarčki iz Harca

(Hohl- in Klingelroller) so malo časa po nizki ceni na prodaj v hotelu „Lloyd“. (248-2)

Adolf Janson iz St. Andreasberga v Harcu.

Hlev

za 2 ali 3 konje s skednjem vred odda se takoj v najem.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (256—1)

Plüss-Stauffer-lepilo

je najboljša za lepljenje zlomljenih predmetov, kakor steklo, porcelan, posodje, les itd. itd. Prično le v kupcih po 20 in 30 kr. pri Framu Kolmannu v Ljubljani. (703—19)

Zahvala.

Za obile dokaze prijateljskega sočutja o priliki smrti naše drage matere, oziroma tašče in stare matere, gospé

Frančiške Treo

za darovane vence in za mnogobrojno spremstvo na zadnji poti rajne, izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo.

V Ribnici, dne 4. marca 1895.

(252)

Žalujoči ostali.

VIZITNICE

priporoča po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu ljubljanskemu naznanjam, da je vsled odloka slavnega mestnega magistrata ljubljanskega z dne 6. februarja 1895, št. 3485, gospod

Josip Spitzer

kot namestnik pri izvrševanju

dimnikarske obrti

ki je po smrti mojega rajnega moža Frana Kovača na me prešla, odobren.

Ivana Kovač.

Bilanca posojilnice v Črnomlju

registrovane zadruge z neomejeno zavezo za leto 1894.

Imetje	gld.	kr.	Dolgov	gld.	kr.
Inventar	283	—	Zadružnikom 1700 deležev po 2 gld.	3400	—
Dana posojila	212137	41	Hranilne vloge gld. 200653.98	208460	26
Zaostale obresti	1011	50	Kapitalizovane obresti	7806	28
Pri drugih denarnih zavodih naloženi denar	1000	—	Predplačane obresti za 1895. l.	2338	54
Obresti od denarja pri drugih zavodih naloženega	41	13	Nevzdignene dividende	580	60
Še nepovrnjeni prehodni zneski	117	23	Vstopnina, ki pripada rezervnemu zakladu	210	—
Vrednost tiskovin (knjižic, menjic, dolžnih pisem)	20	90	Čisti dobiček	3063	32
Gotovina 31. decembra 1894	3441	55			
Skupaj	218052	72	Skupaj	218052	72

Dohodki: 105.449 gld. 79 kr. Izdatki: 105.223 gld. 20 kr.

Skupni promet: 210.672 gld. 99 kr.

Rezervni zaklad ima koncem leta 1894: 8817 gld. 41 kr.

Račun zadružnikov:

Koncem l. 1893 bilo je zadružnikov 881
Leta 1894 izstopilo jih je 13
ostane jih 868
Ker jih je pa v letu 1894 na novo pristopilo 165
Bilo je koncem leta 1894 zadružnikov 973

Račun deležev:

973 zadružnikov ima 1668 deležev po 2 gld. 3336 gld.
13 v letu 1894 izstopivših zadružnikov ima 13 deležev po 2 gld. 26 „
15 v prejšnjih letih izstopivših zadružnikov ima še nevzdig-njenih deležev 19 po 2 gld. 38 „
Koncem leta 1894 je bilo skupaj 1700 deležev po 2 gld. = 3400 gld.

Občni zbor je račun za leto 1894 dne 17. februarja 1895 potrdil.

Anton Jeršinovič l. r.,
ravnatelj.

Karol Müller l. r.,
odbornik.

Avgust Kunc l. r.,
odbornik.

Martin Malnerič l. r.,
odbornik.

Janko Puhek l. r.,
računsko pregledovalca namestnik.

Franc Šetina l. r.,
računski pregledovalec. (253)